

ADVIES Nr 20 / 2007 van 23 mei 2007

O. Ref. : SA2 / A / 2007 / 012

BETREFT : Advies over het ontwerp van koninklijk besluit tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna 'de privacywet'), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de heer Rudy DEMOTTE, Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, ontvangen op 8 maart 2007;

Gelet op het verzoek om het advies uit te stellen, aanvaard op 26 maart 2007 ;

Gelet op het verslag van mevrouw Françoise D'Hautcourt ;

Brengt op 23 mei 2007 het volgend advies uit :

I. ONDERWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1.1. context en onderwerp van de aanvraag

1. Het voorliggend verzoek om advies heeft betrekking op een ontwerp van koninklijk besluit tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk (hierna de 'externe diensten'). Die uitbreiding is gebaseerd op de toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (hierna de Kruispuntbankwet). Dit artikel bepaalt dat de Koning alle of een gedeelte van de rechten en plichten die uit deze wet voortvloeien, kan uitbreiden naar andere personen of instellingen van sociale zekerheid volgens de voorwaarden en de modaliteiten die hij bepaalt. Die personen worden bijgevolg ingeschakeld in het netwerk van sociale zekerheid in die mate van uitbreiding waartoe werd beslist.
2. Zo heeft de Commissie al verschillende keren advies gegeven over ontwerpen van koninklijk besluit tot uitbreiding van het netwerk van sociale zekerheid. Het gaat hier met name over :
 - Het advies nr. 13/1999 van 12 april 1999 over het ontwerp van koninklijk besluit tot uitbreiding van het netwerk van sociale zekerheid tot sommige overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en de Gewesten, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid.
 - Het advies nr. 28/2003 van 12 juni 2003 over het ontwerp van koninklijk besluit tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot de federale overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid.
 - Het advies nr. 29/2003 van 12 juni 2003 over het ontwerp van koninklijk besluit tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot de pensioen- en solidariteitsinstellingen belast met het uitvoeren van de wet van 13 maart 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingsstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid.
 - Het advies nr. 07/2004 van 14 juni 2004 over het ontwerp van koninklijk besluit tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, voor wat betreft hun opdrachten inzake het recht op maatschappelijke dienstverlening, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.
3. Eenmaal deze koninklijke besluiten waren goedgekeurd, gaf dit aanleiding tot een reeks beraadslagingen van het Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid (het huidig Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid) waarin de conformiteit van de in de koninklijke besluiten bedoelde gegevensstromen getoetst werd aan de privacywet.

1.2. Inhoud van het ontwerp van koninklijk besluit, voor advies voorgelegd aan de Commissie

4. Door het ontwerp van koninklijk besluit worden een reeks artikelen van de kruispuntbankwet toepasselijk op de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk, bedoeld in het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk.

5. De methode om deze artikelen toepasselijk te maken op de externe diensten zit vervat in artikel 2, §2 van het ontwerp. Dit artikel voorziet inderdaad dat voor de toepassing van de betrokken artikelen :

- de externe diensten voor de preventie en de bescherming op het werk gelijkgesteld worden met een instelling van sociale zekerheid;
- de gegevens die deze diensten verwerken voor de uitvoering van hun opdrachten gelijkgesteld worden met sociale gegevens;
- de uitvoering van de opdrachten van de externe diensten wordt gelijkgesteld met de toepassing van de sociale zekerheid.

6. De artikelen van de kruispuntbankwet die toepasselijk worden op de externe diensten, zijn :

Artikel 3 : dit artikel geeft aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (hierna de Kruispuntbank) de opdracht de gegevensuitwisselingen te beheren tussen de sociale gegevensbanken en de betrekkingen te coördineren tussen de instellingen van sociale zekerheid en het Rijksregister.

Artikel 6 : dit artikel voert het repertorium van de personen in dat de Kruispuntbank in staat stelt te controleren of elke instelling slechts toegang heeft tot de gegevens van personen die bij die instelling zijn ingeschreven en die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van haar opdrachten.

Artikel 8 : dit artikel voert het gebruik in van het identificatienummer van het Rijksregister en van het identificatienummer van de Kruispuntbank als enige identificatiemiddelen binnen het netwerk van de Kruispuntbank. Het bepaalt ook dat het gebruik van het identificatienummer van de Kruispuntbank vrij is.

Artikel 9 : dit artikel geeft aan de Kruispuntbank het recht om elke instelling van sociale zekerheid te verplichten om bepaalde sociale gegevens te registreren, te bewaren en ze bij te werken.

Artikel 11 : dit artikel bepaalt dat als de gegevens op het netwerk van de sociale zekerheid beschikbaar zijn, de instellingen van sociale zekerheid zich uitsluitend tot de Kruispuntbank mogen richten om die sociale gegevens te verkrijgen,. Zij moeten zich eveneens tot de Kruispuntbank richten om na te gaan of de beschikbare sociale gegevens op het netwerk juist zijn.

Artikel 12 : in dit artikel worden instellingen van sociale zekerheid van de verplichting vrijgesteld om zich tot de Kruispuntbank te richten om toegang te hebben tot de sociale gegevens die zij zelf hebben opgeslagen. Het bepaalt eveneens dat ze door het Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid kunnen worden vrijgesteld van de verplichting om zich tot de Kruispuntbank te richten in de gevallen bepaald door de Koning.

Artikel 13 : dit artikel bepaalt dat de Kruispuntbank op eigen initiatief of op hun verzoek uitsluitend de sociale gegevens meedeelt aan de personen die ze nodig hebben voor de uitvoering van hun opdrachten of taken van algemeen belang die hen werden toevertrouwd door een wet, decreet of ordonnantie.

Artikel 16 : dit artikel bepaalt dat de mededelingen binnen het netwerk in principe gratis zijn. De mededelingen buiten het netwerk kunnen aanleiding geven tot het innen van een vergoeding.

Artikel 17 : dit artikel bepaalt dat de modaliteiten voor de werking en de beveiliging van het netwerk worden vastgelegd bij koninklijk besluit.

Artikel 22 : dit artikel bepaalt dat de Kruispuntbank en de instellingen van sociale zekerheid verplicht zijn om alle maatregelen te treffen voor een perfecte bewaring van de sociale gegevens van persoonlijke aard.

Artikel 23 : dit artikel bepaalt dat de personen die tussenkomen in de toepassing van de sociale zekerheid slechts toegang kunnen hebben tot de sociale gegevens van persoonlijke aard die voor hen voor deze toepassing noodzakelijk zijn en slechts voor de tijd die daarvoor nodig is. Het bepaalt ook de langere bewaarperiode van anonieme gegevens in het belang van het historisch, statistisch of wetenschappelijk onderzoek.

Artikel 24 : dit artikel bepaalt de verplichte aanduiding van een veiligheidsconsulent binnen elke instelling van sociale zekerheid en binnen de Kruispuntbank.

Artikel 25 : dit artikel beschrijft de functie van de veiligheidsconsulenten.

Artikel 26 : dit artikel betreft de sociale gegevens van persoonlijke aard. Dit artikel bepaalt dat de instellingen van sociale zekerheid en de Kruispuntbank verplicht zijn een geneesheer aan te duiden die verantwoordelijk is voor het toezicht op de verwerking van de sociale persoonsgegevens betreffende de gezondheid. Het artikel bepaalt eveneens dat binnen iedere instelling een register moet worden bijgehouden van de personen die sociale persoonsgegevens over de gezondheid mogen verwerken, van de vergrendeling van hun toegang tot de gegevens via individuele toegangscode's en de manier waarop die worden bewaard.

Artikel 28 : dit artikel legt aan elke persoon, die belast is met het verwerken van sociale persoonsgegevens, de verplichting op van vertrouwelijkheid.

Artikel 35, §1 : dit artikel legt de inkomsten vast van de Kruispuntbank en met name een bijdrage van de personen die in het netwerk zijn ingeschakeld in toepassing van artikel 18 van de kruispuntbankwet.

Artikel 46, 1ste lid, 1° tot 5° : dit artikel handelt over de bevoegdheden van het Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid.

Het punt 1° geeft aan het comité de bevoegdheid te waken over de eerbiediging van de kruispuntbankwet en de uitvoeringsbesluiten ervan, met name door de Kruispuntbank te machtigen de mededeling van gegevens op te schorten aan de instellingen van sociale zekerheid die hun verplichting om sociale gegevens mee te delen niet nakomen. De Kruispuntbank behandelt daartoe elke aanvraag en doet aangifte van de overtredingen aan de sociale inspecteurs.

Punt 2° geeft aan het comité een algemene aanbevelingsbevoegdheid.

Het punt 3° geeft het comité bemiddelings- en beslissingsbevoegdheid in de geschillen over de toepassing van de kruispuntbankwet en zijn uitvoeringsbesluiten.

Punt 4° geeft het comité adviesbevoegdheid over de mededeling van anonieme gegevens die afkomstig zijn van een datapakhuis genaamd "Marché du travail et protection sociale" "Arbeidsmarkt en sociale bescherming" (uitgewerkt in toepassing van artikel 5 van de kruispuntbankwet).

Het punt 5° geeft het comité de bevoegdheid om de instellingen van sociale zekerheid vrijstelling te verlenen om zich tot de Kruispuntbank te richten in de gevallen bepaald in de kruispuntbankwet of zijn uitvoeringsbesluiten.

Artikel 47 : geeft een reeks onderzoeksbevoegdheden aan het sectoraal comité voor de uitvoering van zijn opdrachten.

Artikel 48 : bepaalt de werkwijze van het sectoraal comité (hetzij op eigen initiatief, hetzij ingevolge een klacht, een verzoek om advies, of op verzoek van de Commissie), alsook de verplichting voor een reeks personen om op verzoek van het sectoraal comité alle inlichtingen te verstrekken die in hun bezit zijn.

Artikel 53 tot 71 : deze artikelen bepalen de bevoegdheden van de sociale inspecteurs en de tuchtstraffen verbonden aan schendingen van de kruispuntbankwet.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. doeleinden van de inschakeling in het netwerk

7. De doeleinden van de inschakeling die in de aanvraag van 7 maart 2007 van Minister Demotte naar voor zijn geschoven, kunnen als volgt worden samengevat :
8. De externe diensten voor preventie en bescherming op het werk zullen voor de verwezenlijking van hun wettelijke en reglementaire opdrachten in de toekomst een grotere behoefte hebben aan de persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid. Om te anticiperen op deze toekomstige mededelingen, lijkt het wenselijk te voorzien in een omkadering van die mededelingen. Deze omkadering zou zowel afdoende waarborgen moeten bieden op het vlak van bescherming van de privacy van de betrokken personen als op het vlak van de beveiliging van de gegevens.
9. De Commissie erkent het nut van de inschakeling in het netwerk van de sociale zekerheid van een persoon of instelling die, “zonder concreet deel te nemen aan de werking van de sociale zekerheid, een belang of doel vertoont dat rechtstreeks verband houdt met de sociale wetgeving in de brede zin van het woord”¹ Immers, die inschakeling biedt in het algemeen het voordeel dat een grotere veiligheid kan worden gewaarborgd van de informatiestroom tussen deze persoon of instelling en de instanties van sociale zekerheid.
10. Desalniettemin, hoewel in de aanvraag wordt gesteld dat de doeleinden voor inschakeling zich beperken tot de wettelijke en reglementaire opdrachten van de externe diensten, met name beschreven in de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en in het koninklijk besluit van 27 maart 1998 houdende de externe diensten voor de preventie en de bescherming op het werk, blijkt deze beperking op geen enkele manier uit de tekst van het ontwerpbesluit. Inderdaad, artikel 2, §2, 3° van dit ontwerp vermeldt dat “...het uitvoeren van de opdrachten van de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk gelijkgesteld (worden) met de toepassing van de sociale zekerheid”. Er is bovendien voorzien dat “...de gegevens die door de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk worden verwerkt voor het uitvoeren van hun opdrachten gelijkgesteld (worden) met sociale gegevens”.(artikel 2, §2, 2° van het ontwerpbesluit).
11. Welnu de Commissie benadrukt enerzijds dat de rol, die door de van kracht zijnde bepalingen worden toegekend aan de externe diensten voor de preventie en de bescherming op het werk uiterst omvangrijk is en anderzijds dat die externe diensten regelmatig ingebed zijn in grotere ondernemingen die een waaier van diensten op het vlak van arbeidsrecht aanbieden.
12. De eerbiediging van het finaliteitsbeginsel, zoals uiteengezet in artikel 4, §1, 2° van de privacywet, houdt in dat de doeleinden waarvoor een verwerking werd opgezet welbepaald

¹ Memorie van toelichting van de wet van 15 januari 1990 over de Kruispuntbank van de sociale zekerheid, parl. Doc. Kamer, s.o. 1988-1989, nr. 899/1, blz. 24,

en uitdrukkelijk omschreven moeten zijn. Bovendien moeten in toepassing van artikel 16, §2, 2° van dezelfde wet de betrokken externe diensten erover waken dat de toegang tot de gegevens en de verwerkingsmogelijkheden voor de personen die onder hun gezag handelen, beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de uitoefening van hun functie.

13. Daarom is het belangrijk dat de opdrachten waarvoor de externe diensten in het netwerk zouden worden ingeschakeld duidelijk en exhaustief zouden worden afgebakend.
14. De Commissie onderstreept overigens dat het ontoelaatbaar zou zijn dat ingevolge de inschakeling van de externe diensten in het netwerk van sociale zekerheid de bestemming van persoonsgegevens betreffende de gezondheid zou worden gewijzigd ; gegevens die door de externe diensten worden bijgehouden en die gedekt zijn door het medisch geheim en die in de huidige stand van zaken nooit aan derden worden doorgegeven.
15. Alle gelijkaardige ontwerpen van koninklijk besluit die tot nu toe aan de Commissie werden voorgelegd bevatten de opsomming van de precieze, wettelijke bepalingen met het oog op de uitvoering van de inschakeling die werd gevraagd.²
16. De Commissie meent dus dat het aangewezen is om de ontwerp tekst aan te passen en te vervolledigen. Die tekst zou inderdaad een heldere en precieze omschrijving moeten bevatten van de beoogde wettelijke en reglementaire bepalingen. Er zou eveneens duidelijk moeten worden vermeld dat de inschakeling uitsluitend die gegevens betreffen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de wettelijke en reglementaire bepalingen van de bedoelde externe diensten, dat die gegevens uitsluitend worden aangewend voor de verwezenlijking van hun opdrachten.

2. Bevoegdheid van het Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid

17. De inleidende brief die de aanvraag vergezeld, bevestigt in paragraaf 4 dat de gevraagde inschakeling op geen enkele manier afbreuk doet aan de bevoegdheid van het sectoraal comité om principieel machtiging te verlenen voor de gevraagde mededelingen.
18. De artikelen 15 en 46, 1ste lid, 6° van de Kruispuntbankwet, die deze bevoegdheid instellen, zijn niet opgenomen in de opsomming van de artikelen die van toepassing zijn op de externe diensten, zoals omschreven in het ontwerpbesluit. Niettemin blijven deze artikelen van toepassing op de Kruispuntbank en op de instellingen van sociale zekerheid. Dit betekent dat de mededelingen van gegevens **door** de Kruispuntbank of de instellingen van sociale zekerheid **aan** deze externe diensten het voorwerp zullen moeten vormen van een machtiging door het Sectoraal comité. Inderdaad, het gaat om een mededeling van de KSZ of de instellingen van sociale zekerheid aan een ander organisme dat deel uitmaakt van het netwerk. De mededelingen tussen de externe diensten en derden, ondermeer de werkgevers, vereisen daarentegen geen machtiging door het Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid.

² Zie onder meer het koninklijk besluit tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, voor wat betreft hun opdrachten inzake het recht op maatschappelijke dienstverlening, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. En het koninklijk besluit van 15 oktober 2004 tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 februari 1997 tot organisatie van de mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard tussen instellingen van sociale zekerheid en het koninklijk besluit van 16 januari 2002 tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot sommige overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en Gewesten, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid en het Koninklijk besluit tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot de pensioen- en solidariteitsinstellingen belast met het uitvoeren van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

3. Gelijikstelling met een instelling van sociale zekerheid

19. De Commissie merkt op dat de gelijkstelling van de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk met de instellingen van sociale zekerheid, bedoeld in artikel 2, §2, 1° van het ontwerp van koninklijk besluit, slechts betrekking heeft op een bepaald aantal door de Kruispuntbankwet voorziene rechten en verplichtingen.
20. De Commissie herinnert eraan dat de integratie in het netwerk van de sociale zekerheid (net zoals de machtigingen verleend door het Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid in het kader van artikel 15 van de wet van 15 januari 1990) in geen geval de toegang tot of de mededeling van de gegevens van het Rijksregister tot gevolg mag hebben zonder een voorafgaande uitdrukkelijke machtiging van het Sectoraal comité voor het Rijksregister. In dit geval stelt de Commissie vast dat de externe diensten van het Sectoraal comité voor het Rijksregister een machtiging hebben verkregen om het rijksregisternummer te gebruiken en toegang te verkrijgen tot bepaalde gegevens van het Rijksregister³. Zij zullen dus toegang kunnen krijgen tot deze gegevens van het Rijksregister door tussenkomst van de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid. Voor iedere andere mededeling van gegevens uit het Rijksregister door de KSZ of de instellingen van sociale zekerheid zal de machtiging door het Sectoraal comité voor het Rijksregister vereist zijn, vermits de gelijkstelling van de externe diensten met instellingen van sociale zekerheid slechts geldig is voor de artikelen van de wet van 15 januari 1990 die in het ontwerpbesluit vermeld worden. Indien de externe diensten door het Sectoraal comité voor het Rijksregister gemachtigd worden om toegang te krijgen tot andere gegevens van dit register, zullen zij dit kunnen doen mits tussenkomst van de KSZ.

III. BESLUIT

21. De Commissie heeft geen enkel bezwaar tegen het principe dat de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk worden ingeschakeld in het netwerk van de sociale zekerheid maar meent niettemin dat de doeleinden van deze inschakeling moeten verduidelijkt worden in het ontwerp van koninklijk besluit teneinde dit in overeenstemming te brengen met de bepalingen ter bescherming van de privacy en in het bijzonder met de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

OM DIE REDENEN :

22. Geeft de Commissie een gunstig advies op voorwaarde dat rekening wordt gehouden met de opmerkingen vervat in de punten 12 tot 16 van onderhavig advies.

De administrateur,

De voorzitter,

(get.) Jo BARET

(get.) Willem DEBEUCKELAERE

³ Beraadslaging nr. 13/2004 van 26 april 2004 van het Sectoraal comité voor het Rijksregister.